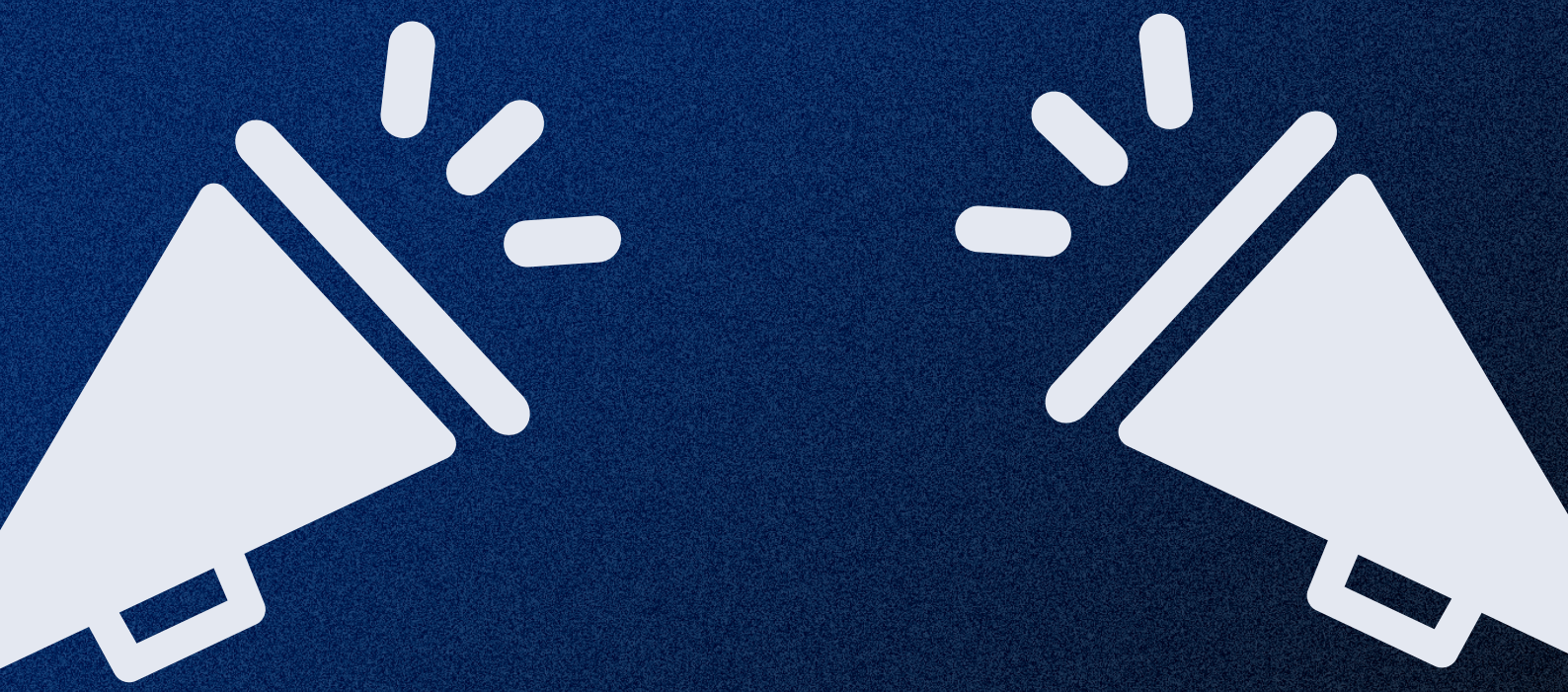

HANDBOK FÖR STUDENTREPRESENTANTER

Innehållsförteckning

Välkommen till studentinflytandet!	3
Studentrepresentation	4
Rättigheter och Skyldigheter	4
Rättigheter	4
Universitetets stöd till studentrepresentanter	6
Uppsala studentkår	7
Fakultetssamordnarna	7
Utbildning	8
Hjälp varandra	8
Studentrepresentantsråd	8
Hur du samlar ett studentperspektiv	9
Prata med kursare	9
Läsa kursutvärderingar	9
Kontakta kåren	9
Samhällsdebatten	10
Åsiktsprogrammet	10
Mötesformalia	11
Inför mötet	11
Sammanträdet öppnas	11
Information och meddelanden	12
Ärendebehandling	12
Reservation	12
Hur fungerar Uppsala universitet?	13
Universitetets organisation	13
Vad är en student?	13
Institution	13
Prefekt	13
Studierektor	13
Programsamordnare	14
Kursansvarig	14
Fakultet	14
Dekan	14
Utbildningsledare	14
Vetenskapsområde	15
Vicerektor	15
Universitetsledningen	15
Rektor	15
Prorektor	16

Universitetsdirektör	16
Konsistoriet	16
Universitetsförvaltningen	16
Universitetsbiblioteket	16
Intendentur	17
Universitetets ekonomi	17
Universitetets fördelning	17
Kluriga situationer	19
Sammanträdesordlista	20
Mer information	22
Lagar och förordningar	22
Uppsala universitets föreskrifter, riktlinjer och policys	22
Myndigheter inom högskoleområdet	22
Kontaktuppgifter	22

Välkommen till studentinflytandet!

Vi på Uppsala studentkår vill börja med att tacka dig för att du ställer upp som studentrepresentant! I denna handbok kommer du att hitta beskrivningar, begreppslista och lite annat smått och gott. Vi ger dig verktygen du behöver för att kunna påverka och förändra din utbildning. Som studentrepresentant är du bland det viktigaste vi har. Eftersom du inte bara för din egen talan, utan också dina medstudenters. Det kan verka som en stor och tung uppgift, men vi finns här för att hjälpa och stötta dig. Förmågan att påverka din utbildning är trots allt det viktigaste vi kan erbjuda dig, och tack för att du tar den chansen.

Denna handbok utgår ifrån en text som gavs ut år 2002 med titeln Yttranderätt. 2010 ombearbetades texten och fick då namnet Handbok för studentrepresentanter för att sedan uppdateras igen två år senare till följd av förändringar i Uppsala studentkårs struktur. 2021 reviderades handboken ytterligare en gång då både universitetet och Uppsala studentkår genomgått flera förändringar i sin verksamhet. Författarna, i kronologisk ordning, har varit Anna Danielsson, Märta Lindqvist, Hanna Victoria Mörck, Fatma Aksal, Hanna Stam, Josefin Lindgren, Louise Ingemarsson, Jacob Färnert, Klara Fröberg, Freja Avrin och Jaroslav Marhun.

Studentrepresentation

Att det finns studentrepresentanter i samtliga universitetsorgan är kärnan i studentinflytandet. Genom att du som studentrepresentant är med som ledamot i ett organ är du en viktig del av att ge ett studentperspektiv i frågor som berör er som studenter. Studentinflytandet är en viktig del i att kvalitetssäkra utbildningen, men också ett sätt för dig som student att vara medskapare till din utbildning och bidra med nya intryck och erfarenheter. I högskolelagen står det uttryckligen att studenterna och lärosätena har gemensamt ansvar för kvalitetsarbetet, och vidare ska lärosätena uppmuntra er till att delta i utvecklingen av era utbildningar. Lagen slår fast att studenter har rätt att finnas representerade i alla beslutande och beredande högskoleorgan, vilket gör studentrepresentation till en lagstadgad rättighet. Som studentrepresentant sitter du även ofta i ett organ tillsammans med en doktorand, doktoranden är då även också en studentrepresentant som du kan samarbeta med i att driva frågor i organet.

”Studenterna har rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation”
(2 kap. 7 § högskolelagen)

Men vad är då en studentrepresentant? En studentrepresentant är en student som är utsedd av en studentkår för att representera studenterna i ett beslutande eller beredande organ inom universitetet.. Studentrepresentantens uppdrag är att ge ett studentperspektiv på de frågor som diskuteras, representera hela studentgruppen och att bidra till kvalitetsarbetet i det organ du sitter i.

Rättigheter och Skyldigheter

Rättigheter

Som studentrepresentant har du rättigheter som ska verka för att underlätta ditt uppdrag.

Möteshandlingar

Som studentrepresentant har du rätt att få möteshandlingar i god tid innan mötet så du har möjlighet till att förbereda dig. Därför ska möteshandlingarna normalt skickas ut senast en vecka innan mötet.

Giltig frånvaro

För att kunna delta i möten kan det ibland hända att du behöver missa ett obligatoriskt kurstillfälle, därför har du som studentrepresentant rätt till att missa tillfällena som sammanfaller med dina möten som studentrepresentant. För att utnyttja det så kontaktar du din ansvarige lärare och meddelar att du behöver missa tillfället eftersom du är studentrepresentant och behöver gå på möte. Då kan du få möjlighet att på annat sätt examineras eller få tillgång till informationen på annat sätt, och du får giltig frånvaro. Om kursen har ett närvarokrav, och det finns ett begränsat antal tillfällen du kan missa på kursen ska inte möten du går på som studentrepresentant räknas in.

Arvodering

Uppsala studentkår har länge arbetat för att alla studentrepresentanter ska arvoderas, i dagsläget har universitetet beslutat att studenter i fakultetsnämnd och institutionsstyrelser ska arvoderas 500 kronor per möte och per studentrepresentant, men institutioner och fakulteter kan även ha beslutat på eget initiativ att till exempel arvoda lika villkors grupper. Suppleanter får enbart arvodering när de deltar på möten istället för en ordinarie ledamot.

Skyldigheter

Som studentrepresentant har du även skyldigheter i ditt uppdrag.

Läsa handlingar inför möten

Inför mötena kommer du att få ta del av handlingar som kan ligga till grund för diskussioner och/eller beslut som ska tas. Som studentrepresentant är det därför viktigt att du tar del av dessa handlingar inför mötet så att du kan delta och bidra med ett studentperspektiv. Det kan även vara bra att ta hjälp av en extern part för att prata om frågor, då kan du exempelvis vända dig till fakultetssamordnarna på kåren för att få stöd och råd om hur du kan tänka i frågan.

Delta i möten (och ev. förmöten)

I de flesta organ där studentrepresentanter är invalda är majoriteten av ledamöterna personal inom universitetet. Det är därför viktigt att du som studentrepresentant deltar aktivt på möten för att föra studentperspektivet framåt. Detta kan ske genom att vara påläst om handlingarna som skickats ut, ta upp och driva viktiga studentfrågor och våga stå upp för studenternas rättigheter.

Meddela förhinder (eventuellt meddela suppleant)

Om du inte kan delta på ett möte bör du informera ordförande eller handläggaren i organet om det. Om en suppleant har blivit invald bör du även kontakta hen för att informera om att du inte kan närvara. För att få kontaktuppgifter till din suppleant kan du antingen kontakta ordförande i organet eller din fakultetssamordnare. Det är fördelaktigt att lämna återbud så snart man vet att man inte kan delta.

Åtterrapporera till kåren

Frågor om utbildningskvalitet och studentrepresentation är centrala för Uppsala Studentkår och det är därför viktigt att vi får ta del av vilka frågor som är aktuella och vilka beslut som tas som har

en större påverkan på studenterna. Denna information sker delvis genom att studentrepresentanter åiterrapporterar viktiga händelser till oss på kåren, vilket kan bland annat ske genom studentrepresentantråden på din sektion där varje deltagare får lyfta aktuella frågor inom sitt organ. Om ett större beslut tas eller diskussioner om ett sådant sker inom ditt organ kan du även kontakta din fakultetssamordnare. På detta sätt kan du få hjälp att driva frågan, ta hjälp av andra studentrepresentanters erfarenheter.

Viktigt att ha ett helhetsperspektiv

Som studentrepresentant bör du ha i åtanke att du representerar samtliga studenter som berörs av organet. Om man exempelvis sitter som studentrepresentant i en institutionsstyrelse representerar man alla studenter som läser vid institutionen.

Universitetets stöd till studentrepresentanter

Universitetet ska arbeta aktivt med att underlätta för studentrepresentanterna i olika organ, eftersom dessa utgör en mycket viktig del i beslutsprocessen. Studenterna ska aldrig tveka att uttrycka sina åsikter på grund av att de inte skulle vara bekanta med de formella ”spelreglerna”. Därför har ordföranden i det organ dit du blivit invald i uppdrag att hjälpa dig.

Organets ordförande ansvarar för att du som studentrepresentant får en relevant introduktion i organets funktion och arbetssätt. En introduktion kan innebära en kortare utbildning eller åtminstone ett separat introduktionsmöte. Du bör få information om organets sammanträdesformer, vilken typ av frågor som brukar behandlas, förklaringar till hur en eventuell budget utläses och så vidare. Ordföranden har också ansvar för att underlätta studentrepresentanternas förberedelser inför möten. Ett exempel på detta kan vara regelbundna förmöten, med exempelvis ordföranden och/eller någon från kansliet, där ni studenter har möjlighet att ställa frågor om det som ska behandlas på det kommande sammanträdet.

Uppsala studentkår

Det är viktigt att du känner till att du alltid kan vända dig till Uppsala studentkår för att få stöd i ditt arbete som studentrepresentant.

Vi kommer först att i korthet gå igenom kårens olika typer av verksamhet och vår organisation. Förutom tillsättandet och samordningen av studentrepresentanter har Uppsala studentkår annan verksamhet som syftar till att förbättra tillvaron för dig som är student. Genom att bedriva central och lokal studiebevakning säkerställer Uppsala studentkår dina och dina medstudenters rättigheter och studievillkor. Ansvariga för att utbilda och samordna studentrepresentanter är fakultetssamordnarna. Till dom kan du vända dig till om arbetsmiljö- och studierelaterade frågor och de är din närmaste kontakt som studentrepresentant. Fakultetssamordnarna sitter i kårhuset, och där har vi även student- och doktorandsombuden. Student- och doktorandsombuden kan ge råd och stöd till dig som är student eller doktorand om du stöter på problem din utbildning, och kan även vara ett stöd i kontakten med universitetet och andra myndigheter, såsom CSN eller Försäkringskassan.

Doktorander

Doktorander är också studenter och som studentrepresentant förväntas du företräda alla studenter oavsett om de studerar på grund-, avancerad- eller forskarnivå (doktorander). Doktorander har däremot ofta mycket annorlunda studiesituation vilket innebär de prioriterade frågorna är annorlunda. Ha gärna en dialog med doktorandernas representant om en sådan finns så att ni kan samarbeta i frågor. Uppsala studentkår kan även hjälpa dig med information om viktiga frågor för doktorander.

Doktoranderna organiserar sig i doktorandråd på fakultetsnivå. Dessutom finns doktorandnämnden, ett samarbetsorgan för fakulteternas doktorandråd, som främst behandlar fakultetsövergripande frågor.

Fakultetssamordnarna

Naturligtvis har du alltid även Uppsala studentkår och fakultetssamordnarnas stöd i frågor som rör dina uppgifter som studentrepresentant. Om du känner dig osäker inför ett beslut som ska fattas eller behöver hjälp med hur du ska gå vidare i en fråga kan du vända dig till fakultetssamordnarna på kåren som är kunniga inom olika områden. För att ta reda på vilka åsikter kåren företräder i olika frågor kan du även läsa kårens åsiktsprogram.

För att få kontakt med din fakultetssamordnare kan du mejla till fakultetssamordnare@uskar.se.

Utbildning

Uppsala studentkår anordnar regelbundna utbildningar för studentrepresentanter inom universitetet. Fakultetssamordnarna bjuder in dig till ett utbildningstillfälle efter att du har blivit vald. På utbildningen får du relevant information för uppdraget, möjlighet att ställa frågor och samtala med andra studentrepresentanter.

Hjälp varandra

Något annat som kan underlätta för dig som studentrepresentant är att, utöver eventuella ”formella” förmöten, ha informella förmöten där enbart ni som är studentrepresentanter träffas för att diskutera i lugn och ro. I många fall kan det vara lättare att uttrycka kritiska åsikter i en fråga om man vet att man har de andra studentrepresentanterna bakom sig. Ni kan också hjälpas åt att samla in åsikter från era medstudenter och kolla upp hur studentkåren har ställt sig i en fråga. Ibland kan det kännas lättare att föra fram vad ”vi” tycker och att man inte är ensam med en åsikt.

Studentrepresentantsråd

Uppsala studentkår anordnar regelbundna träffar för studentrepresentanter inom din sektion. Dessa träffar kallas studentrepresentantsråd (STRÅ) och är en möjlighet för dig att träffa andra studentrepresentanter och din fakultetssamordnare. Råden fungerar som ett verktyg för dig att få stöd i frågor du vill driva, du kan även koordinera med andra representanter och fakultetssamordnarna för att arbeta med frågorna på nivåer inom universitetet. Råden kan även fungera som tillfällen för vidareutbildning inom studentrepresentation och de organ ni sitter i som studentrepresentanter.

Hur du samlar ett studentperspektiv

Som studentrepresentant tillför du ett studentperspektiv i de frågor som behandlas under mötet, men det kan ibland kännas svårt att veta vad som är rätt eller vad som är fördelaktigt för studenterna. Det som är viktigt att ha i åtanke är att du som representant inte behöver sitta med alla rätta svar eller ha så djup kunskap om de olika frågorna som behandlas. Genom att höra av dig till ordförande eller föredragande för frågan kan du få en bättre insikt i vad punkten handlar om och vad det i praktiken skulle innebära för studentgruppen, och genom det skapa dig en uppfattning om hur studenterna, ställer sig i frågan. Ett annat sätt att skapa sig en uppfattning om hur du som representant ska rösta i en fråga är att samla in studentgruppens åsikter.

Prata med kursare

Genom att prata med andra studenter på din institution, program, eller kurs kan du få in andra studenters tankar och åsikter gällande olika frågor. Ska ni välja in en ny professor? Fråga om det är någon du känner som har blivit undervisad av hen för att få in ett studentperspektiv om det är en bra kandidat eller inte. Ska ni diskutera lika villkorsfrågor? Prata med dina kamrater om deras erfarenheter!

Läsa kursutvärderingar

Genom att läsa kursutvärderingar kan du få snabbt en bred insyn i studenternas tankar om hur deras kurs eller program har varit under föregående terminer. I kursutvärderingarna får studenterna möjlighet att lyfta flera olika problemområden, såsom för lite lärarledd tid, problem gällande schema eller examination, och flera andra tankar som de kan ha. Varje kursutvärdering får även en rapport där det viktigaste summeras och där planer på åtgärder redovisas. Dessa är ett bra komplement till arbete som studentrepresentant.

För att ta del av en kursutvärderings resultat kan du be en kursadministratör för den aktuella kursen.

Kontakta kåren

Är du osäker på hur du ska ställa dig i olika frågor kan du vända dig till Uppsala studentkårs fakultetssamordnare. Uppsala studentkårs sektionsordföranden kan hjälpa dig att komma i kontakt med några av kåröreningarna som ofta är baserade vid en institution eller program om du har en fråga du vill diskutera med en specifik studentgrupp, exempelvis sjuksköterskor, historiker, eller medievetare. Du hittar samtliga kontaktuppgifter på kårens hemsida: uskar.se

Samhällsdebatten

Du kan även ta hjälp av den rådande samhällsdebatten. Ofta finns det olika debattartiklar skrivna av studenter om ett aktuellt ämne, kanske är det praktik för medicinstudenter, fler lärarledda timmar, eller arbetsmiljön på universitetet.

Åsiktsprogrammet

Du kan även använda dig av Uppsala studentkårs åsiktsprogram om du behöver stöd i en fråga, programmet är skrivet av studenter, för studenter! Om du är en studentrepresentant har programmet skickats till dig men du hittar den också på kårens hemsida: [För studentrepresentanter](#)

Mötesformalia

Att gå på möten är centralt i varje studentrepresentantuppdrag! Här följer en guide till hur möten vanligtvis går till.

Inför mötet

Senast en vecka innan mötet bör kallelse, dagordning, även kallad föredragningslista, och eventuella handlingar skickas ut till dig. Det innebär att du meddelas tid och plats för mötet, samt till vem du ska meddela om du har förhinder. De handlingar som behövs som beslutsunderlag bör också skickas ut med kallelsen, samt förslag till beslut om det finns något sådant färdigt. På detta sätt kan du på bästa möjliga sätt förbereda dig inför mötet och eventuellt ta kontakt med andra berörda studenter. Ta tillfället i akt och diskutera mötespunkterna med studieråd, studentföreningar, studentkåren och andra studenter. Kallelse och dagordning görs upp av ordföranden och sekretariatet. Det är alltså till dem du ska höra av dig om du själv vill ta upp något under mötet. Tveka inte inför att göra detta! Ofta kan studenter väcka frågor som de anställda inte tänkt på.

Sammanträdet öppnas

Sammanträdet öppnas av ordföranden. Justerare utses och eventuellt en sekreterare om det inte finns någon ordinarie sådan. Om du själv utses till justerare kan det vara bra att föra anteckningar under mötet eftersom du sedan ska kontrollera att det som står i protokollet stämmer. Ordföranden frågar vid mötets öppnande om kallelse och handlingar har skickats ut i tid. Om detta inte har skett har ledamöterna möjlighet att säga ifrån och då kan mötet inte hållas. Om organet är beslutsmässigt, det vill säga tillräcklig många är närvarande, kan mötet ändå hållas om en majoritet röstar för att så ska ske. Det är till för att alla ledamöter ska ha fått information i tid för att kunna ha tid att sätta sig in i de frågor som ska diskuteras samt närvara på mötet.

Härnäst fastställs dagordningen. Det är möjligt att lägga till extra ärenden som inte finns på dagordningen, om de närvarande är överens om detta. Observera dock att det är sammanträdespraxis att beslut inte får fattas i frågor som inte finns med på dagordningen om inte alla närvarande är överens om det. Skälet till detta är att alla ledamöter ska ha hunnit förbereda sig och tänka över sitt ställningstagande i alla frågor. Om det kommer upp ett ärende som du är osäker på hur du ställer dig till, och som du därför vill diskutera med andra, kan du alltså protestera mot att ärendet behandlas under det aktuella sammanträdet.

Information och meddelanden

Det är vanligt att mötet har en meddelandepunkt där ledamöterna informerar om viktiga och relevanta frågor från universitetets olika delar. Som student kan du berätta om frågor som har diskuterats bland studenterna, eller om vad som händer på Uppsala studentkår och i sektionen.

Ärendebehandling

Nästa del av sammanträdet är behandlingen av ärenden. Behandling av varje ärende inleds med en föredragning, det vill säga en redogörelse av ordföranden, sekreteraren eller en speciellt utsedd föredragande. I föredragningen ges även förslag på beslut. När föredragningen av ett ärende är avslutat har ledamöterna möjlighet att ställa frågor. Sedan övergår man till överläggning då ordet är fritt. Som regel ska en talarlista användas för att säkra att alla som vill kommer till tals. Här kan man yrka (ge förslag på beslut) för att exempelvis bifalla eller avslå den föredragandes förslag eller komma med ett eget förslag.

Beslut kan fattas då talarlistan är tom eller om när ett streck har satts i diskussionen. Ordföranden sammanfattar diskussionen och klargör de olika yrkandena. Ordföranden ställer upp de olika förslagen och frågar mötet om de vill bifalla eller avslå förslagen. Detta sätt att fatta beslut kallas acklamation och är det vanligaste sättet att fatta beslut inom universitetsorgan. Oftast råder ingen större tvekan om vilket förslag som vunnit. Om någon ledamot anser att ordförandens uppfattning om vilket förslag som vunnit varit felaktig, så kan denne begära omröstning, "votering," innan ordföranden klubbat beslutet. En annan orsak till att begära votering kan vara att man av någon anledning vill ha markerat i protokollet vem och hur många som röstat på vilket förslag.

Reservation

Om du har en avvikande mening när ett beslut har fattats kan du reservera dig mot detta beslut. Att reservera sig är en kraftfull markering och innebär att du inte vill ställa dig bakom eller stå till svars för beslutet. Reservation ska användas med försiktighet men bör absolut tillämpas när du finner det nödvändigt. Du reserverar dig genom att meddela organet att du, och därmed studenterna, reserverar er när beslutet tas. Se till att den som skriver protokollet noterar detta. Du kan även motivera varför du reserverar dig genom att låta anteckna avvikande mening i protokollet.

Hur fungerar Uppsala universitet?

Universitetets organisation

Som studentrepresentant är det bra att ha koll på hela universitetsstrukturen och hur ens eget organ förhåller sig till resten av universitetet. Här följer en genomgång av Uppsala universitet, från institutionen till rektor och konsistoriet. I slutet av handboken hittar du även en organisationkarta över Uppsala universitet.

Vad är en student?

En student är en person som är registrerad på en kurs vid universitetet. Studenterna kan även vara registrerade på program som erbjuder ett färdigt paket med kurser som ofta resulterar i en speciell examen.

Institution

Vid Uppsala universitet finns hela 50 institutioner. Det är vid institutionerna som universitetets forskning och utbildning bedrivs. Institutionen är arbetsplats för studenter, lärare, forskare och administrativ personal. Institutionen leds av institutionsstyrelsen som är sammansatt av företrädare för de anställda och studenterna vid institutionen. Även om du som studerar på ett utbildningsprogram ibland kan uppfatta programmet som den centrala enheten hör kurserna du läser, och därigenom även du som student, alltid till en institution.

Prefekt

Prefekten är institutionens chef och ska verka för att forskning och utbildning av hög kvalitet bedrivs inom institutionens verksamhetsområde samt för att institutionens samverkan med det omgivande samhället främjas. Prefekten företräder institutionen inom och utom universitetet. Prefekten beslutar i frågor som rör institutionens verksamhet, med undantag av sådana beslut som ska fattas av konsistoriet eller rektor, eller som genom beslut av konsistoriet eller rektor har delegerats till nämnder, institutionsstyrelser eller andra befattningshavare.

Studierektor

Ansvarar för att planera, genomföra och utvärdera utbildningsuppdraget i enlighet med gällande kursplaner och med de resurser som finns. Samverkan och regelbundna kontakter inom gruppen och med relevanta intressenter förutsätts.

Programsamordnare

Är ansvariga för ett program. De arbetar bland annat med upplägg, kvalitetsförsäkring av programmet, innehåll, antagning mfl.

Kursansvarig

Är ansvarig för en kurs. Arbetar med genomförande, oftast en professor eller lektor.

Fakultet

Institutionen ingår i en fakultet, ett ämnesområde i en vidare mening. Vid Uppsala universitet finns nio fakulteter: teologisk, juridisk, medicinsk, farmaceutisk, historisk-filosofisk, språkvetenskaplig, samhällsvetenskaplig, teknisk-naturvetenskaplig och utbildningsvetenskaplig fakultet.

Fakulteterna har det övergripande ansvaret för utbildning och forskning inom ämnesområdet. Det beslutande organet för varje fakultet är fakultetsnämnden. Medicinska och farmaceutiska fakulteten har gemensam fakultetsnämnd. Vid teologisk och juridisk fakultet som endast har en institution var sammanfaller fakultetsnämnd med institutionsstyrelse och det som normalt sett beslutas i institution faller istället på fakultet.

I fakultetsnämnden sitter lärar- och studentrepresentanter från fakultetens institutioner. Fakultetsnämnden ansvarar för de vetenskapliga prioriteringarna och kvaliteten i utbildning och forskning inom respektive fakultet. Det är till fakultetsnämnden som institutionsledningen rapporterar i fråga om forskning och utbildning.

Dekan

Dekan är ordförande i fakultetsnämnden. Dekanen ska verka för att forskning och utbildning av hög kvalitet bedrivs inom fakultetens verksamhetsområde samt för att områdets samverkan med det omgivande samhället främjas. Dekanen företräder fakulteten inom och utom universitetet

Utbildningsledare

Planering och uppföljning av utbildning och forskning. Arbetet innebär bland annat beredning och handläggning av frågor som rör utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå. Utbildningsledare medverkar i och i vissa fall leder arbetsgrupper, presentationer för olika intressenter inom och utanför universitetet samt handläggning av organisatoriska och internationella frågor.

Vetenskapsområde

Uppsala universitets fakulteter är indelade i tre vetenskapsområden: humanistiskt-samhällsvetenskapligt (samhällsvetenskapliga, teologiska, juridiska, språkvetenskapliga, historisk- filosofiska samt utbildningsvetenskapliga fakulteten), medicinskt-farmaceutiskt samt tekniskt-naturvetenskapligt område. Dessa leds av områdesnämnder, med var sin vicerektor som ordförande.

Områdesnämnden ansvarar för vetenskapsområdets verksamhet, inom ramen för konsistoriets (se nedan) och rektors anvisningar. Bland annat lämnar de årligen underlag till konsistoriet inför beslut om fördelning av resurser mellan vetenskapsområdena, samt underlag till universitetets årsredovisning och budgetunderlag till regeringen. Inom vetenskapsområdena för medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap sammanfaller områdesnämnd och fakultetsnämnd.

Vicerektor

Vicerektorerna är ordförande för respektive områdesnämnd vid Uppsala universitets tre vetenskapsområden. De ingår i rektors ledningsråd och deltar i universitetsgemensamma åtaganden.

Universitetsledningen

Universitetsledningen består av rektor, prorektor och universitetsdirektören. Varje vecka hålls rektors beslutssammanträde. Vid dessa möten fattar rektor beslut, medan prorektor, universitetsdirektör och ställföreträdande universitetsdirektör och Uppsala studentkårs ordförande har närvaro- och yttranderätt. Beslutssammanträdet är också beredande organ inför konsistoriets möten. Det är rektor som besvarar remisser för Uppsala universitets räkning samt beslutar om tillsättande av vissa tjänster, till exempel professorer. Rektor fattar på beslutssammanträdet även beslut om tillsättande av arbetsgrupper och utredningar, utseende av vissa universitetsrepresentanter och om övergripande regler för universitetet.

Rektors ledningsråd är ett stödjande och rådgivande organ för rektor. Ledningsrådet består av rektor, prorektor, vicerektorerna, universitetsdirektören, en rad representanter från universitetsförvaltningens ledning och tre studentrepresentanter. Ledningsrådet fattar inte beslut utan är ett organ där rektor samråder om principiella och strategiska frågor.

Rektor

Rektor är universitetets myndighetschef. Rektor arbetar med att leda universitetets riktning och verksamheten.

Prorektor

Rektors ställföreträdare prorektor tjänstgör i rektors ställe när hen inte är i tjänst, och ersätter annars rektor i den utsträckning som rektor bestämmer.

Universitetsdirektör

Universitetsdirektören är universitetsförvaltningens chef. Det universitetsövergripande administrativa ledningsansvaret går från rektor via universitetsdirektören till avdelningschefer inom universitetsförvaltningen.

Konsistoriet

Uppsala universitets styrelse kallas för konsistoriet. Det är det högsta beslutande organet och har det övergripande ansvaret för långsiktig planering och genomförande av universitetets alla angelägenheter: vetenskapliga, ekonomiska och administrativa. Majoriteten av ledamöterna i konsistoriet utses av regeringen, vilket innebär att de är externt tillsatta. Studentrepresentanterna utses gemensamt av studentkårerna.

Universitetsförvaltningen

Universitetsförvaltningen utför universitetets centrala administration och leds av universitetsdirektören. Förvaltningen är uppbyggd av flera olika avdelningar som i sin tur är uppdelade i olika enheter. De bistår ofta med att förbereda ärenden och verkställa beslut som diverse organ tar.

Universitetsbiblioteket

Inom ramen för universitetets verksamhet finns också universitetsbiblioteket, vars uppdrag är att ansvara för den vetenskapliga informationsförsörjningen och vara en stödfunktion för forskning och utbildning vid universitetet. Biblioteket har två olika typer av verksamheter, bruksverksamhet och universitetsgemensamma ändamål samt biblioteksgemensamma funktioner.

Överbibliotekarien är bibliotekets chef och utses av rektor. Överbibliotekarien har det operativa ansvaret för ledning, utveckling, samordning, redovisning och kvalitetssäkring av universitetets biblioteksverksamhet.

Studentinflytande i biblioteksfrågor är viktigt då biblioteken har en stödfunktion som har stor påverkan på utbildningens kvalitet och förutsättningar för studier.

Intendentur

De som ansvarar för arbetsmiljön på campus är dels institutionerna och prefekterna, som har hand om institutionens egna lokaler. För de allmänna ytorna på campus, korridorer, gruppum, pentryn, samt för gemensamma lokaler såsom föreläsningssalar är det intendenturen som har ansvar. Lite förenklat så kan man säga att varje campus har en intendentur vilken leds av en intendenturstyrelse.

Intendenturstyrelsen utgörs av prefekterna vid området, chefer för enheter direkt under rektor eller fakultetsnämnder samt av studentrepresentanter. Intendenturen har hand om samordning av institutionernas stödfunktioner för utbildningen till exempel frågor som rör lokalförsörjning, säkerhet och teknisk-fysisk arbetsmiljö. Intendenturen har en områdesintendent (oftast bara kallad intendent) som verkställer beslut som har fattats av intendenturen.

Universitetets ekonomi

Vare sig man sitter som studentrepresentant i en institutionsstyrelse, en lika villkorsgrupp eller fakultetsnämnd så kan det ibland vara bra att ha koll på hur universitetets ekonomi fungerar. Vi kommer här gå igenom hur tilldelningen av medel från regeringen går till genom det rådande resurstilldelningssystemet och därefter hur pengarna fördelas internt inom universitetet.

Universitetets fördelning

Hur mycket resurser ett universitet får baseras delvis på hur många helårsstudenter och helårsprestationer¹ som universitet har. Varje universitet fördelar självt resurserna inom organisationen. Konsistoriet fördelar resurserna mellan fakulteter vilka i sin tur fördelar medlen mellan sina institutioner. Medlen ska täcka kostnader för lärare och administrativ personal, drifts- och lokalkostnader, samt gemensamma kostnader för bibliotek, förvaltning och universitetets administrativa enhet.

¹ Helårsstudenter motsvarar hur många studenter som är registrerade för heltidsstudier under ett år, medan helårsprestationer är de studenter som är registrerade för helårsstudier under ett år och får godkänt på alla sina kurser.

**INTENDENTUR-
STYRELSE**

FAKULTET

Övergripande ansvar för
utbildningen

Arbetsutskott

Utbildningsutskott

Rekryteringsgrupper

Kommitté för lika villkor

Nämnd för excellent lärare

Stipendiekommitté (beredande)

INSTITUTION

Ansvar för program
och kurser

**UTBILDNINGS-
UTVÄRDERING**

Programråd

Lika villkorsgrupper (beredande)

PROGRAM/KURS

Utbildar studenter

Kluriga situationer

Här nedan finner du några obekväma scenarion som har uppstått bland studentrepresentanter, och tips på hur du kan hantera dem om det mot förmodan skulle uppstå.

Scenario 1. En student har blivit illa behandlad och vill att du ska prata om det med läraren, eftersom du är studentrepresentant.

Vad gör du? Du är studentrepresentant, absolut, men den här typen av samtal borde verkligen lyftas med fakultetssamordnarna. Hänvisa personen till dem istället.

Scenario 2. En lärare ställer dig till svars för rapporten som studentkåren skrev! Det står en massa saker om lärarens institution och läraren känner sig utpekad!

Vad gör du? Du är studentrepresentant, inte kårrepresentant. Hänvisa läraren till fakultetssamordnaren, eller till presidiet, så får de lotsa läraren vidare till rätt person. Om det blir en hotfull situation, säg att du inte vill vara med om samtalet lugnt och stillsamt och gå därifrån. Du har ingen skyldighet att ta emot skäll eller gnäll. Om det sker under ett möte, begär att ordföranden går in, eller begär en paus så att läraren får en chans att lugna ner sig.

Scenario 3. Du säger någonting på ett möte och en annan ledamot blir arg. Hen vill att ni ska mötas och prata om det.

Vad gör du? Begär att fakultetssamordnaren ska vara med! Du har också rätt att neka möten, du är bara vald till att sitta i de möten som du är kallad till. Du behöver inte medverka på andra möten.

Sammanträdesordlista

Acklamation

Beslutet tas utan formaliserad omröstning med rösträkning. Ledamöterna svarar ja antingen på frågan om man är för eller på frågan om man är emot att godta det föreslagna beslutet.

Adjungering

Att låta någon utomstående, det vill säga en person som inte är medlem i organet, delta vid ett möte.

Ajournering

Mötet skjuts upp till ett senare tillfälle.

Beredning

Framtagande av faktaunderlag i en fråga, som sedan diskuteras bland ledamöterna.

Beslutsmässig

Ett organ är beslutsmässigt när det uppfyller stadgarnas krav för hur många av ledamöterna som måste finnas närvarande för att man ska kunna fatta beslut.

Bordläggning

Beslutet skjuts upp till nästa sammanträde. Exempelvis kan man bordlägga ett valärende där det inte finns någon kandidat till den aktuella posten.

Dagordning

Talar om vilken nämnd/styrelse som ska sammanträda, plats och tid, samt en lista över de ärenden som ska tas upp vid sammanträdet.

Delegation

Överflyttning av beslutanderätt. En nämnd kan till exempel överlåta på en anställd att bestämma vissa saker.

Föredragande

Den som redogör för ett ärende och ger förslag till beslut.

Föredragningslista

Se Dagordning

Interpellation

En skriftlig fråga från en ledamot till ordföranden i en nämnd. Svaret ska också vara skriftligt och tas upp vid ett senare sammanträde.

Justering

Ett protokoll ska alltid justeras. En eller flera av ledamöterna utses att justera, det vill säga intyga att protokollet stämmer med vad som hände under sammanträdet genom att signera protokollet. Detta är alltså ett slutligt godkännande av hur protokollet ska formuleras. Beslut träder i kraft först då protokollet justerats.

Jäv

Kan uppstå om någon av ledamöterna eller en närstående till ledamoten är personligen berörd av ett ärende och ledamoten därmed inte bedöms vara tillräckligt objektiv. Om så är fallet får hen lämna rummet när ärendet behandlas.

Kallelse

Skickas vanligen till en nämnds ledamöter crika en vecka före sammanträdet. I kallelsen talas om var och när sammanträdet äger rum. Vanligtvis skickas en föredragningslista som talar om vilka ärenden som ska behandlas ut tillsammans med kallelsen.

Omedelbar justering

När styrelsen eller nämnden inte anser sig kunna vänta på att protokollet ska hinna justeras enligt ovan kan man fatta beslut om att en punkt är omedelbart justerad och därmed giltig.

Propositionsordning

Det sätt som ordföranden lägger fram förslagen till omröstning på. Om det finns mer än två förslag till beslut i ett ärende kan det ha stor betydelse i vilken ordning förslagen ställs mot varandra. Förslagen ska utformas så att de kan besvaras med ja eller nej.

Protokoll

Skriftlig redogörelse, vanligtvis uppdelad i paragrafer (§), över vilka som deltagit och för vad som förekommit och beslutats vid sammanträdet.

Protokollsanteckning

När en ledamot vill ha en särskild förklaring av exempelvis sitt eget agerande eller någon anmärkning tagen till protokollet. Lämnas oftast in skriftligen.

Remiss

Utsändande av förslag för bedömning och yttrande från till exempel UKÄ, studentkåren, rektor. Detta ger alltså organet (nämnden/gruppen) en chans att yttra sig i ärendet.

Reservation

Då en ledamot anmäler att hen är emot det beslut som organet fattat. Eventuella reservationer ska alltid tas till protokollet.

Valberedning

Särskilt utsedd grupp med uppgift att ta fram kandidater till olika poster och uppdrag exempelvis ordinarie styrelseledamöter, ersättare, revisorer med flera.

Votering

Omröstning (med rösträkning). Om någon begär votering ska rösterna räknas och tas med i protokollet.

Yrkande

Att göra ett yrkande innebär att en ledamot vill ha till stånd en ändring i huvudförslaget. Ett yrkande är alltså ett förslag till beslut. Formella yrkanden kan vara begäran om ajournering, bordläggning med mera. Materiella yrkanden avser ställningstagande i sakfrågor, till exempel bifall eller avslag.

Återremiss

Då nämnden skickar tillbaka ärendet för ny beredning. Ärendet ska då utredas på nytt innan det tas upp i organet igen.

Äska

Begära, anhålla om. Oftast används ordet i betydelsen ”anhålla om pengar” (exempelvis för finansiering av projekt eller liknande).

Överklagande

Ett beslut som tagits kan i vissa fall då det är fråga om myndighetsutövning mot enskild överklagas hos högre instans av den som utsatts för beslutet. I högskoleförordningen finns en lista på fall där ett överklagande kan vara motivera

Mer information

Lagar och förordningar

Högskoleförordningen
Högskolelagen
Arbetsmiljölagen
Förvaltningslagen
Studentkårsförordningen
Regleringsbrev för högskola och universitet
Regleringsbrev för Uppsala universitet

Uppsala universitets föreskrifter, riktlinjer och policys

Riktlinjer för studenternas arbetsvillkor
Riktlinjer för kallelse- och mötesförfarande
Pedagogiska programmet

Kontaktuppgifter

Vill du prata med våra fakultetssamordnare?
Kontakta dem på: Fakultetssamordnare@uskar.se

Myndigheter inom högskoleområdet

Universitetskanslersämbetet:

Tillsynsmyndighet för högskolefrågor. Ger högskolorna tillstånd att utfärda examina, granskar högskolorna och kan ta emot anmälningar från studenter.

Arbetsmiljöverket: Studenten omfattas precis som de anställda av arbetsmiljölagen och har samma rätt till en bra och säker, fysisk och psykosocial arbetsmiljö som de anställda vid universitetet

